
Limietscheydinge tusschen den Lande van Utrecht en Goyland

In de Oudheidkamer is sedert oktober weer een nieuwe tentoonstelling ingericht. Kaarten en beschrijvingen tonen welke geschillen er van ongeveer 1350 tot het begin van de 18de eeuw zijn geweest over de afbakening tussen het Gooi en Provincie Utrecht. Veel foto's geven een beeld van de huidige grens, die je door een fietsroute kan verkennen.

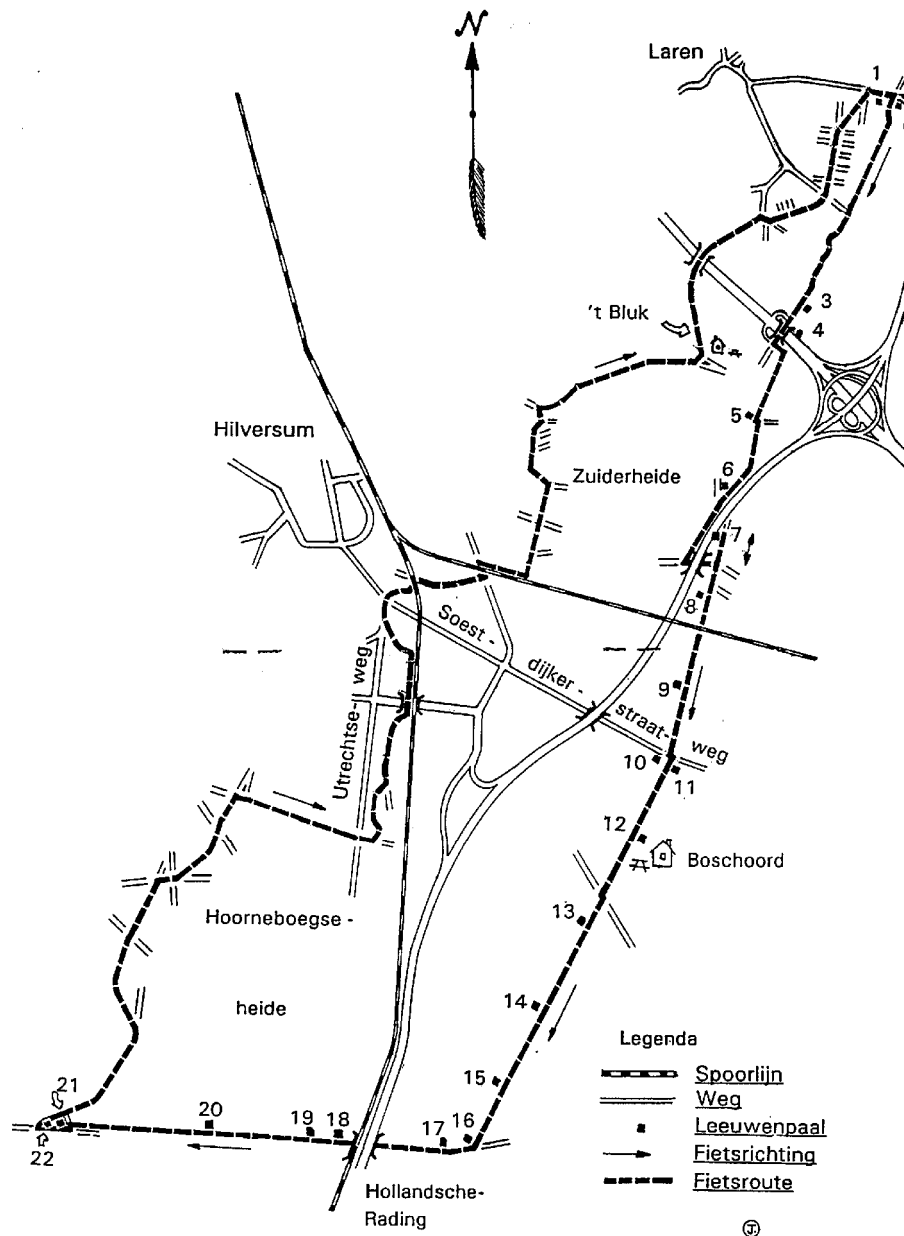
Bepaling grens tussen Gooi en Sticht

De huidige grens is bepaald door de Conventie van 1719, die werd vastgesteld door de Staten van Holland en van Utrecht. De titel van de tentoonstelling is "De limietscheydinge tusschen den Lande van Utrecht en Goyland". Dit is een regel uit het document van die Conventie. Reeds omstreeks 1350 was er tussen de graaf van Holland en de bisschop van Utrecht een grens bepaald, die bijna gelijk is aan de latere afspraak. In die tijd werd tussen Huizen en Eemnes al een merkteken geplaatst, de Leeuwenpaal, op het snijpunt van de Gooiergracht en de huidige randweg ten zuiden van de Bijvanck. De meer zuidelijk geplaatste merktekens verdwenen in de eeuwen daarna, onder andere door toedoen van belanghebbenden. In een document van 1526

De meest noordelijke grenspaal, de Leeuwenpaal, staat nu aan de rand van de Bijvanck, tussen het fietspad en de verkeerslichten bij het viaduct over de A27.

wordt voor de grens melding gemaakt van de denkbeeldige lijn van de Leeuwenpaal naar de Dom van Utrecht. In 1719 werd de grens opnieuw vastgesteld. Wegens grondrechten van eigenaars kreeg de grens wel een paar knikken. Bij Hollandsche Rading buigt deze scherp naar het westen.

Bovenstaand kaartje is een kopie uit de fietsroute van IVN. De route begint bij de rotonde bij Zanol. De laatste paal staat dicht bij het Tienhovens kanaal.

Onderzoek en fietsroute

In 1985 heeft de heer W.A.Boekelman te Laren een boekje uitgegeven, waarin de historische gegevens van de strubbelingen en afspraken zijn verzameld in een goed leesbaar verhaal. Daarbij is een fietstocht langs de huidige grenspalen beschreven. Later heeft het IVN het boekje Leeuwenpalen Fietsroute uitgegeven, dat de nadruk legt op de fietsroute, maar ook de historie belicht ter plaatse van de grenspalen. Uit deze en andere bronnen zijn opmerkelijke teksten geselecteerd en in groot formaat tentoongesteld. Kopieën van oude kaarten van de jaren 1525, 1619 en 1734 laten zien hoe globaal men

eerst werkte. Recente foto's van alle grenspalen worden getoond, voorzien van nummers die corresponderen met de nummers van de palen op de kaart van de fietsroute. De route van 30 km loopt over grondgebied van bijna alle plaatsen langs de grens: Laren, Eemnes, Baarn, Lage Vuursche, Hollandsche Rading, Loosdrecht en Hilversum. De belangrijke grenspaal de Leeuwenpaal is echter niet in de route opgenomen. Die moet men zelf opzoeken.

De tentoonstelling is nog te zien t/m zaterdag 12 april 2003 in de Oudheidkamer. De Leeuwenpalen Fietsroute is er te koop.